

COSTA BRAVA - DEL 12 DE JULIOL AL 26 D'AGOST DE 2003

XXIII FESTIVAL
INTERNACIONAL DE
músiques
DE TORROELLA
DE MONTGRÍ

Membre de l'Associació
Europea de Festivals

ORGANITZA

Juventuts
Musicals de
Torroella
de Montgrí

PATROCINADOR PRINCIPAL

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

EXPOSICIÓ A LA PEDRERA KANDINSKY

LA DISSOLUCIÓ DE LA FORMA. 1900 - 1920

DEL 3 DE JUNY AL 24 DE SETEMBRE DE 2003.
LA PEDRERA. PASSEIG DE GRÀCIA, 92. BARCELONA.

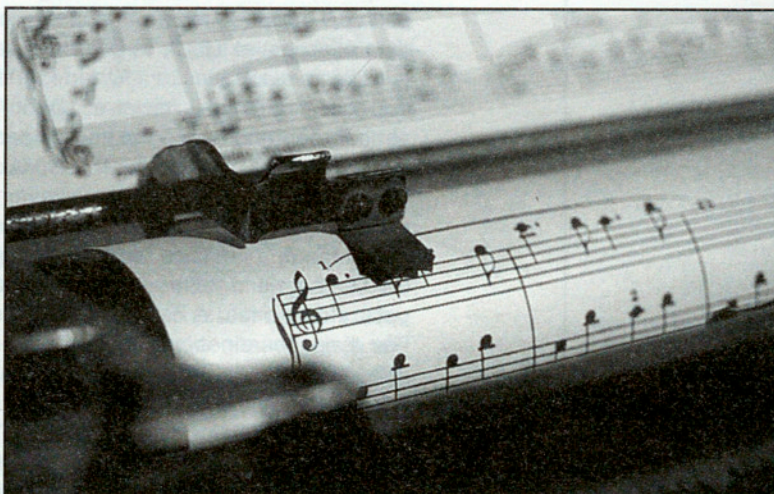
**El XXIII Festival de Músiques
de Torroella de Montgrí té la
col.laboració i el patrocini de
Fundació Caixa Catalunya.**

COSTA BRAVA - DEL 12 DE JULIOL AL 26 D'AGOST DE 2003

XXIII FESTIVAL
INTERNACIONAL DE

músiques

DE TORROELLA
DE MONTGRÍ

DIVENDRES 8 D'AGOST / 22.30 H / ESSLÉSIA

CONCERT

VESPRO DELLA BEATA VERGINE,
de Claudio Monteverdi

L'HUMANISME AL VESPRO DELLA BEATA VERGINE

A Jean Tubéry

Quan Claudio Monteverdi (1567-1643) veu publicada a Venècia la seva obra *Cantus Sanctissimae Virgini missa senis vocibus ac vesperae pluribus decantandae cum nonnullis sacris concentibus, ad sacella sive principum cubicula accommodata* (Cant a la Santíssima Verge Maria: Missa per a sis veus i Vespres per ser cantades, amb alguns concerts sacres, convenientment per capelles o apartaments dels prínceps) el 1610, fa tres anys de l'estrena de la seva *favola in musica L'Orfeo* i trenta-nou de la fi del Concili de Trento, iniciat el 1545. Ambdós fets, al nostre entendre, són essencials per desxifrar una mica l'entrellat que envolta el *Vespro della Beata Vergine* una obra que, tot i la seva immensa popularitat i haver-se erigit com una de les grans obres de la història de la música occidental, segueix mostrant-se com una de les més enigmàtiques del compositor cremonès, encara que aquest enigma amb l'ús d'algunes eines provinents de les ciències musicals, l'estètica, la teologia o la litúrgia pot arribar a reduir-se una mica.

L'estrena a Màntua el febrer de 1607 de *L'Orfeo* no significa tan sols, des d'un punt de vista estètico-musical, l'obertura de les portes vers el Barroc musical (una obertura que, paradoxalment, sorgeix d'un intent d'aspiració renaixentista com ho és la recuperació de la naturalesa de la tragèdia clàssica de l'Antiguitat) sinó l'endinsament del creador en una sensibilitat que, encara avui, ens esquitxa de ple. Aquesta sensibilitat, punyent i intensa, no es limita tan sols a l'assoliment d'una nova pràctica (l'anomenada *Seconda prattica*) sinó també a la recerca de la Veritat (*Verum*) que, segons els postulats intel·lectuals de la Camerata dei Bardi, impulsora del naixement del gènere operístic, és la unitat harmònica entre Música i Paraula, un embolcall que és la suma de l'art dels sons amb la Poesia. Més enllà d'aquest marc filosòfic, però, l'experiència de la composició i posterior estrena de *L'Orfeo* va suposar per a Monteverdi la consciència que alguna cosa secreta emanava de la creació musical. Així, tan sols set mesos després de l'estrena d'aquesta *favola in musica*, on se'ns narra l'ingrés d'Euridice en el reialme de la mort, moria l'esposa de Monteverdi, Claudia Cattaneo. No és aquest un fet anecdòtic sinó possiblement, un dels primers episodis coneguts en la història de la música occidental

de l'evidència de com la creació artística s'erigeix com a visió poètica i profètica d'allò que ha de succeir posteriorment. En conseqüència, Monteverdi, d'ençà de *L'Orfeo*, no fa més que avançar progressivament cap a l'assoliment d'una obra musical que té per objectiu, entre d'altres, el Verum.

Amb la plena convicció del poder que emana de l'obra musical, Monteverdi es planteja amb la publicació de 1610, per un costat, assolir una síntesi musical dels diferents estils i llenguatges musicals europeus presents en aquell moment i, per l'altre, lliurar en mà al Papa Pau V (1550-1621) aquesta col·lecció de música religiosa (composta per la *Missa "In illo tempore"* a sis veus basada en el motet "*In illo tempore*" del compositor flamenc Nicolas Gombert i el *Vespro della Beata Vergine da concerto, composto sopra canti fermi*) i assolir, així, un nou càrrec musical per poder abandonar el servei al Duc Vincenzo Gonzaga (1562-1612) de Màntua. Aquestes aspiracions professionals (insatisfetes a la fi, d'altra banda) junt amb la dedicatòria al Papa Pau V que encapçala la col·lecció publicada a Venècia per Ricciardo Amadino, explica en bona part la naturalesa d'una obra que sembla, per un costat, voler impressionar Pau V i, per l'altre, mostrar les capacitats del talent musical d'un Monteverdi de 43 anys. Si la *Misa da capella* sobre el motet "*In illo tempore*" és una demostració de la capacitat de compondre misses sobre un material preexistent, a través de les tècniques provinents del contrapunt imitatiu pròpies de l'escola franco-flamenca, i de com aquesta composició explicita la voluntat monteverdiana per afegir-se a una tradició emprada per noms tan il·lustres com Morales, Palestrina, Lasso, Victoria o Gabrieli, entre d'altres, el *Vespro* ens porta a l'intent de portar al camp de la música religiosa les noves troballes lingüístiques i estètiques assolides en els camps de l'òpera i el madrigal.

Aquestes noves troballes cal relacionar-les principalment amb l'esperit humanista arquetípic del Renaixement on l'home passa a ser part central de la reflexió i on la música passa a ser la via més adequada per a la indagació dels misteris dels sentiments humans. Descriure i/o pintar les passions, *movere gli affetti*: aquest era el rerafons de la nova voluntat expressiva.

LA MISSA I EL VESPRO

El fet que Monteverdi en la publicació de 1610 mostrí aquesta convivència d'estils compositius (en la Missa, les tècniques provinents del contrapunt imitatiu conegudes com *Prima Prattica* o *Ars Perfecta* i a les Vespres l'estil modern de la *Seconda prattica*) és la que ha fet situar l'obra dins un moment històric que, a judici d'Andreas Holschneider, més es mostra influenciada per els canvis estilístics veritablement revolucionaris del moment. En el cas del *Vespro*, així, com ha assenyalat Paolo Fabbri, es troba una aplicació gairebé sistemàtica de les tècniques pròpies de l'estil definit aleshores com modern: la combinació de veus i instruments, l'ús del baix continu, l'adopció dels estils de cant a una sola veu, el recurs a una polifonia que podia decantar-se per conjunts petits de tríos o duos... Aquesta aplicació és la que configura a les Vespres dins la història de la polifonia occidental com un dels moments més àlgids en el terreny de l'expressivitat.

Més enllà de les qüestions intrínsecament musicals, hi ha una altra realitat que no pot obviar-se i és la relació que manté l'obra amb un nou impuls del culte marià com a lluita contra el luteranisme, dins les directrius posteriors al Concili de Trento. A nivell musical, a part d'aquesta obra monteverdiana localitzem moltes altres diferents col·leccions de motets i madrigals espirituals: *el Mariale* (1558) de Jacob Regnart (Ca 1540-1599) o les *Eccellenze di Maria Vergine* (1593) de Philippe de Monte (1521-1603) entre d'altres o el mateix motet utilitzat en la Missa publicada conjuntament amb el *Vespro* cal relacionar-lo amb aquest culte. Ara bé, la qüestió de la relació de l'obra monteverdiana amb aquest culte encara segueix sent una de les grans incògnites i maldecaps per a les ciències musicals.

L'obra composta d'un responsori, cinc salms, un himne (*Ave, maris stella*) i el *Magnificat* s'adequa a les parts comuns per a un ofici de vespres en la totalitat de les més importants festes per a la Mare de Déu (el Naixement, 8 de setembre; l'Anunciació, 25 de març i l'Assumpció, 15 d'agost). El problema radica amb la presència dels *sacri concentus* que, a judici dels experts en litúrgia, ocuparien el lloc que correspondrien a les antífones que substitueixen. Per si això no fos poc, un d'aquests concerts (el *Duo Seraphim*) no es relaciona en absolut amb el culte marià, sinó amb el Misteri de la Trinitat.

La solució a l'enigma s'ha de relacionar estretament amb el fet que Monteverdi concep una obra que, més enllà de ser concebuda amb una destinació litúrgica concreta, vol ser l'inventari de les seves

possibilitats creatives tot pensant amb l'esmentat canvi d'ocupació professional. Això no significa, però, que l'obra no fos estrenada en una data concreta. En efecte, els darrers estudis de la musicòloga Paola Besutti no només han assenyalat com l'obra va ser estrenada abans de la seva publicació (cosa molt comú a l'època) el 25 de març de 1610 en motiu de la Festa de l'Anunciació i en honor a les filles de Francesco Gonzaga sinó com també van utilitzar-se materials musicals que només s'adequarien al context de la ciutat de Màntua i a la Basílica de Santa Barbara, l'espai on va escoltar-se per primera vegada l'obra. Així, l'esmentat *Duo Seraphim* es relacionaria amb el fet que Santa Barbara (patrona de Màntua) va esdevenir màrtir a causa de la seva creença en la Santíssima Trinitat. Que Monteverdi plantegés aquesta qüestió dins el *Vespro*, tindria a veure amb una altra aspiració professional: la d'esdevenir mestre de la Capella de Música de Santa Bàrbara, càrrec que estava vacant després de la mort el 1608 de Giacomo Gastoldi (1555-1608). Així, amb la composició d'un motet relacionat estretament amb la naturalesa hagiogràfica de la patrona de Màntua sembla voler-se guanyar els favors de Vincenzo Gonzaga i passa a ser el mestre de capella.

Monteverdi no va assolir res del que pretenia. Ni un nou càrrec a Màntua, ni un càrrec d'importància musical a Roma ni tan sols una beca per al seu fill per ingressar en un seminari a la ciutat eterna. Només el llegir una obra que ha quedat ja no només com una de les grans obres del cànon occidental sinó d'una obra que, d'una forma o una altra, es relaciona amb l'enfonsament d'una concepció on Déu ocupa el lloc central per passar a mans de l'home. Curiosament, aquest enfonsament va tenir molt a veure amb la descoberta dels satèl·lits de Júpiter girant al voltant del planeta com la lluna ho fa amb la terra i aquesta ho fa amb el sol. La descoberta la féu el 1610 Galileo Galilei (1564-1642), el mateix any que Monteverdi publicà aquestes Vespres que deixen entreveure una nova concepció de l'home, l'univers, Déu i la relació amb aquest. Com a petit exemple només cal escoltar amb atenció el *Sicut erat in principio* que clou l'obra on el seu constructivisme, a voltes, sembla mostrar aquest gir de naturalesa copernicana. Un gir que donant voltes a l'entorn del cantus firmus (canto fermo) s'erigeix com el motor creatiu d'una obra que apunta, sense cap mena de dubte, una Veritat (*Verum*) provinent de la Bellesa (*Bellum*).

Oriol Pérez i Treviño

Ensemble la Fenice

Jean Tubéry, corneto
Kuniko Ueno, corneto
Alba Roca, violí
José Manuel Navarro, violí
Wim Becu, sacabutx
Dominique Lhortie, sacabutx
Bernard Fourtet, sacabutx
Hager Hanana, violoncel
Mathias Spaeter, tiorba
Jean-Marc Aymes, orgue

Solistes

Emanuella Galli, soprano
Catherine Greuillet, soprano
Thibault Lenaerts, tenor
Hans-Jörg Mamm, tenor
Lluís Vilamajó, tenor
Etienne Debaisieux, baix
Philippe Favette, baix

Cor de Cambra de Namur

Sopranos: Anne-Hélène Moens, Ann Janssens,
Els Janssens, Isabelle Poncelet
Altos: Véronique Gosset, Jean-Yves Guerry,
Eric de Fontenay, Philippe Barth
Tenors: Michel Loncin, Jacques Dekoninck,
Thibaut Lenaerts, Aldo Platteau
Baix: Etienne Debaisieux, Philippe Favette,
Luc Terrieux, Jean-Marie Marchal

Direcció: Jean Tubéry

DIVENDRES 8 D'AGOST / 22.30 H / ESGLÉSIA

PROGRAMA

VESPRO DELLA BEATA VERGINE (1610) Claudio Monteverdi (1567-1643)

1. **Intonatio & Responsorium:**
Deus in adiutorium & Domine ad adiuvandum
(Sex vocibus et sex instrumentis)
2. **Antiphona:**
Assumpta est Maria in coelum (Cant pla)
3. **Psalmus 109:**
Dixit Dominus (Sex vocibus et sex instrumentis)
4. **Concerto:**
Nigra sum (Motetto ad una voce)
5. **Antiphona:**
Maria Virgo assumpta est (Cant pla)
6. **Psalmus 112:**
Laudate Pueri (a 8 voci sole nel organo)
7. **Concerto:**
Pulchra es (a due voci)
8. **Antiphona:**
Pulchra es et decora filiae Jerusalem (Cant pla)
9. **Psalmus 121:**
Laetatus sum (a sei voci)
10. **Concerto:**
Duo seraphim (a due voci...a tre voci)
11. **Antiphona:**
Benedicta filia tu, a Domino (Cant pla)
12. **Psalmus 126:**
Nisi Dominus (a dieci voci)
13. **Concerto:**
Audi coelum
(Prima ad una voce sola, poi nella fine à 6 voci)
14. **Antiphona:**
Ista est speciosa (Cant pla)
15. **Psalmus 147:**
Lauda Jerusalem (a sette voci)
16. **Sonata sopra Sancta Maria**
(...à 8...)
17. **Hymnus:**
Ave Maris Stella (...à 8....)
18. **Antiphona ad Magnificat:**
Ave Maria gratia plena, Dominus tecum (Cant Pla)
19. **Magnificat a 7**
(...a sette voci & sei instrumenti)

1. INTONATIO

Deus in adiutorium meum intende
(Psalmus 69:2)

RESPONSORIUM

Domine ad adiuvandum me festina.

Gloria Patri et Filio
et Spiritui Sancto:
sicut erat in principio,
et nunc et semper,
et in saecula saeculorum. Amen.
Alleluia.

2. ANTIPHONA

Assumpta est Maria in coelum:
gaudent Angeli,
laudantes benedicunt Dominum.

3. PSALMUS 109: DIXIT DOMINUS

Dixit Dominus Domino meo:
Sede a dextris meis:
donec ponam inimicos tuos
scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuae
emittet Dominus ex Sion:
dominare in medio inimicorum tuorum.
Tecum principium in die virtutis tuae
in splendoribus sanctorum:
ex utero ante luciferum genui te.

luravit Dominus, et non paenitebit eum:
Tu es sacerdos in aeternum
secundum ordinem Melchisedec.
Dominus a dextris tuis,
confregit in die irae suae reges.
Iudicabit in nationibus, implebit ruinas:
conquassabit capita in terra multorum.
De torrente in via bibet:
propterea exaltabit caput.

Gloria Patri et Filio...

1. INICI

Déu meu, vine a ajudar-me!
(Psalm 69:2)

RESPONSORI

Senyor, socorre'm presurós!

Glòria al Pare i al Fill
i a l'Esperit Sant:
com era en un principi,
ara i sempre,
pels segles dels segles. Amén.
Al-leluia.

2. ANTÍFONA

Maria ascendeix als cels
mentre els àngels
canten lloances a Déu.

3. SALM 109: EL SENYOR HA DIT

Diu Déu, al meu senyor:
Seu a la meva dreta
fins que et facis amb els teus enemics
un escabell per als teus peus!

El poder del teu ceptre
l'estendrà el Senyor des de Sió:
Dominarà les entranyes dels teus enemics!
Amb tu estaré el meu poder des del primer dia
junt amb la pompa de la santedat:
Encara en el si matern, abans de l'albada!

Ho ha jurat el Senyor, i no se'n retractarà:
Tu seràs per sempre sacerdot,
segons l'ordre de de Melchisedec!
A la teva dreta el Senyor
aixafarà els reis.
Jutjarà les nacions, amuntegarà cadàvers
i per tota la terra triturarà caps.
Beurà del torrent del camí,
i el seu cap serà exaltat.

Glòria al Pare i al Fill...

4. CONCERTO (MOTET):

NIGRA SUM

(Càntic dels Càntics. 1:4-5; 2:10-12)

Nigra sum, sed formosa,
filiae Ierusalem.
Ideo dilexit me rex
et introduxit me in cubiculum suum
et dixit mihi:

Surge, amica mea, et veni.

Iam hiems transiit,
imber abiit et recessit,
flores apparuerunt in terra nostra,
tempus putationis advenit.

5. ANTIPHONA

Maria Virgo assumpta est:
Ad aetherum thalamum,
in quo Rex regnum stellato sedet solio.

6. PSALMUS 112:

LAUDATE PUERI

Laudate pueri Dominum:
laudate nomen Domini.

Sit nomen Domini benedictum,
Ex hoc nunc, et usque in saeculum.
A solis ortu usque ad occasum:
laudabile nomen Domini.

Excelsus super omnes gentes Dominus:
et super caelos gloria eius.
Quis sicut Dominus Deus noster,
qui in altis habitat:
et humiliat respicit in caelo et in terra?

Suscitans a terra inopem:
et de stercore erigens pauperem;
ut collocet eum cum principibus,
cum principibus populi sui.
Qui habitare facit sterilem in domo,
matrem filiorum laetantem.

Gloria Patri, et Filio...

4. CONCERT (MOTET):

JO SÓC BRUNA

(Càntic dels Càntics. 1: 4-5; 2: 10-12)

Jo sóc bruna, però formosa,
filles de Jerusalem.
Per això el rei m'estima
i portant-me a la seva cambra
em diu:

Aixeca't, amiga meva, i vine.

Ha passat l'hivern,
ha parat la pluja,
han nascut les flors en la nostra terra,
ha arribat el temps de la poda.

5. ANTÍFONA

La verge Maria va ascendir al cel
i regna sobre el tro de les estrelles
per tota l'eternitat.

6. SALM 112:

ALABEU, SERFS

Alabeu, serfs del Senyor,
alabeu el nom de Déu!

Beneït sigui el nom de Déu
des d'ara i per sempre!
Des que surt el sol fins el crepuscle,
alabat sigui el nom de Déu!

Alabat sigui Déu per sobre de tot,
I la seva glòria per damunt dels cels!
Qui com Déu, nostre Senyor,
que seu al lloc més alt
i es digna a velar pels cels i la terra?

Ell aixeca del terra l'indigent,
dels fems treu el pobre
per asseure'l amb els prínceps,
amb els prínceps del seu poble.
Ell converteix l'estèril en mare
joiosa enmig dels seus fills.

Glòria al Pare i al Fill...

7. CONCERTO (MOTET): PULCHRA ES

(Càntic dels Càntics. 6: 4-5)

Pulchra es, amica mea,
suavis et decora filia Ierusalem.
Pulchra es, amica mea,
suavis et decora sicut Ierusalem,
terribilis ut castrorum acies ordinata.
Averte oculos tuos a me
quia ipsi me avolare fecerunt.

8. ANTIPHONA

Pulchra es et decora filiae Ierusalem:
terribilis ut castrorum
acies ordinata.

9. PSALMUS 121: LAETATUS SUM

Laetatus sum in his quae dicta sunt mihi:
in domum Domini ibimus.
Stantes erant pedes nostri
in atriis tuis, Ierusalem.

Ierusalem, quae aedificatur ut civitas:
cuius participatio eius in idipsum.
Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini:
testimonium Israel
ad confitendum nomini Domini.
Quia illic sederunt sedes in iudicio,
sedes super domum David.

Rogate quae ad pacem sunt Ierusalem:
et abundantia diligentibus te.
Fiat pax in virtute tua:
et abundantia in turribus tuis.
Propter fratres meos et proximos meos,
loquebar pacem de te.
Propter domum Domini Dei nostri,
quaesivi bona tibi.

Gloria Patri et Filio...

10. CONCERTO (MOTET): DUO SERAPHIM

(Isaïes 6:3 & Joan epístola I, 5: 7-8)

Duo Seraphim clamabant alter ad alterum:
Sanctus Dominus Deus Sabaoth.
Plena est omnis terra gloria eius.

Tres sunt, qui testimonium dant in coelo:
Pater, Verbum et Spiritus Sanctus.
Et hi tres unum sunt.

Sanctus Dominus Deus Sabaoth.
Plena est omnis terra gloria eius.

7. CONCERT (MOTET): ETS BELLA

(Càntic dels Càntics 6: 4-5)

Ets bella, amiga meva,
dolça i bella filla de Jerusalem.
Ets bella, amiga meva,
dolça i bella com Jerusalem,
imponent com un exèrcit disposat al combat.
Retira els teus ulls de mi
Perquè m'arravaten.

8. ANTÍFONA

Tu ets bella i amable, filla de Jerusalem,
però imponent com un exèrcit disposat
per al combat.

9. SALM 121: QUINA ALEGRIA

Quina alegria quan em van dir
"anirem a la casa del Senyor"!
Ja es posen als nostres peus
a les teves portes, Jerusalem!

Ierusalem, edificada com
ciutat de forts fonaments.
Allà pugen les tribus, les tribus del Senyor
segons la norma d'Israel,
per cantar el nom de Déu.
Perquè la seu de la justícia és allà,
la seu de la casa de David.

Demaneu pau per a Jerusalem:
que visquin en pau els que t'estimen.
Regni la pau i la virtut
dins dels teus murs i palaus.
Diré als meus germans i als meus amics:
Que la pau sigui amb tu!
Demanaré tots els béns
per la casa de Déu, nostre Senyor.

Glòria al Pare i al Fill...

10. CONCERT (MOTET): DOS SERAFINS

(Isaïes 6,3 & Joan epístola I, 5: 7-8)

Dos serafins es deien un a l'altre:
Sant és el Senyor, Déu dels exèrcits,
Tota la terra està plena de la seva glòria.

Tres són els que donen testimoni d'això en el cel:
el Pare, el Fill i l'Esperit Sant.
I els tres són un.

Sant és el Senyor, Déu dels exèrcits,
plena està tota la terra de la seva glòria.

11. ANTIPHONA

Benedicta filia tu, a Domino:
quia per te fructum vitae communicavimus.

12. PSALMUS 126: NISI DOMINUS

Nisi Dominus aedificaverit domum:
in vanum laboraverunt qui aedificant eam.
Nisi Dominus custodierit civitatem:
frustra vigilat qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem surgere:
surgite postquam sederitis,
qui manducatis panem doloris.
Cum dederit dilectis suis somnum:
ecce, haereditas Domini filii:
merces, fructus ventris.

Sicut sagittae in manu potentis:
ita filii excussorum.
Beatus vir qui implevit desiderium suum ex ipsis:
non confundetur cum loquetur
inimicis suis in porta.

Gloria Patri et Filio...

13. CONCERTO (MOTET): AUDI COELUM

(Anònim del segle XVI)

Audi coelum, verba mea,
plena desiderio et perfusa gaudio.

Dic, quaeso, mihi:
quae est ista quae consurgens
ut aurora rutilat, ut benedicam?

Dic nam ista pulchra ut luna,
electa ut sol, replet laetitia
terras, coelos, Maria.

Maria Virgo illa dulcis,
predicata de prophetis Ezechiel,
porta orientalis.

Illa sacra et felix porta,
per quam mors fuit expulsa,
introduxit autem vita.

Quae semper tutum est medium
inter homines et Deum
pro culpulis remedium.

Omnes hanc ergo sequamur
qua cum gratia mereamur
vitam aeternam, consequamur.

Praestet nobis Deus,
Pater hoc et Filius et Mater
cuius nomen invocamus dulce
miseris solamen.

Benedicta es, virgo Maria,
in saeculorum saecula.

11. ANTÍFONA

El Senyor, beneït fruit del teu ventre:
ens va transmetre la vida.

12. SALM 126: SI EL SENYOR...

Si el Senyor no edifica la casa,
en va s'afanyaran els qui la construeixen.
Si el Senyor no guarda la ciutat,
en va vigilarà el sentinella.

En va us lleveu abans de l'alba,
aixequen-vos després d'haver descansat,
vosaltres, els que mengueu el pa del dolor.
Doncs el Senyor és qui fa adormir els seus
escollits: l'herència del Senyor són els seus fills
preciós fruit del ventre.

Com les sagetes en mans d'un valent
així seran els fills de la joventut.
Benaurat aquells
que van omplir-ne el seu buirac,
perquè no serà derrotat pels seus enemic.

Glòria al Pare i al Fill...

13. CONCERT (MOTET): CEL, ESCOLTA

(Anònim del segle XVI)

Cel, escolta les meves paraules
curulles de desig i alegria.

Digues-me, et suplico,
qui és aquesta dona, que resplendeix
com l'albada, perquè jo la feliciti?

Digues-me que aquesta dona és bella com la lluna,
radiant com el sol, que omple d'alegria
la terra i els cels, Oh Maria!

Maria és la Verge dolça que va anunciar
el profeta Ezequiel,
porta d'Orient.

És porta santa i feliç perquè
expulsà la mort
i ens condueix a la vida.

És mitjancera eterna
entre Déu i els homes
per al perdó dels nostres pecats.

Per això volem seguir-la,
Per, mitjançant la seva gràcia,
assolir la vida eterna.

Que Déu, Pare i Fill, ens l'enviïn
i així nosaltres puguem invocar
el dolç nom de la mare
per a consol dels que pateixen.

Beneïda siguis, Verge Maria,
pels segles dels segles.

14. ANTIPHONA

Ista est speciosa inter
filias Jerusalem.

15. PSALMUS 147: LAUDA JERUSALEM

Lauda Ierusalem Dominum:
lauda Deum tuum Sion.
Quoniam confortavit seras portarum tuarum:
benedixit filiis tuis in te.
Qui posuit fines tuos pacem:
et adipe frumenti satiat te.

Qui emittit eloquium suum terrae:
velociter currit sermo eius.
Qui dat nivem sicut lanam:
nebulam sicut cinerem spargit.
Mittit crystallum suum sicut buccellas:
ante faciem frigiditatis eius quis sustinebit?

Emittet verbum suum, et liquefaciet ea:
flabit spiritus eius, et fluent aquae.
Qui annuntiat verbum suum Jacob:
iustitias et iudicia sua Israel.
Non fecit taliter omni nationi:
et iudicia sua non manifestavit eis.

Gloria Patri et Filio...

16. SONATA SOPRA SANCTA MARIA

Sancta Maria, ora pro nobis.

17. HYMNUS: AVE MARIS STELLA (Anònim del segle XI)

Ave maris stella,
Dei Mater alma
Atque semper Virgo,
Felix coeli porta.

Sumens illud Ave
Gabrielis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evae nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen caecis:
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem:
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

14. ANTÍFONA

Ella és la més bella de les
filles de Jerusalem

15. SALM 147: CELEBRA AL SENYOR...

Celebra al Senyor, Jerusalem,
lloa el teu Déu, Sió!
Va reforçar els panys de les teves portes
i va beneir en tu els teus fills.
Assegura en la pau els teus territoris
i et sacia amb la flor del blat.

El seu verb envia a la terra
i la seva paraula corre veloç.
Prodiga la neu com llana
i escampa el gelbre com cendra.
Llença el gel com molles de pa:
i davant el seu fred, es congelen les aigües

Envia la seva paraula i les desfà,
bufa el seu alè i les aigües discorren.
Va revelar la seva paraula a Jacob,
les seves lleis i preceptes a Israel.
No va fer res semblant amb cap poble,
I no els va manifestar els seus preceptes.

Glòria al Pare i al Fill...

16. SONATA SANTA MARIA

Santa Maria, prega per nosaltres.

17. HIMNE: SALVE, ESTRELLA DEL MAR (Anònim del segle XI)

Salve, estrella del mar,
ànima mare de Déu,
Verge sempre pura,
porta beneïda del cel.

Tu que vas escoltar la salutació
dels llavis de Gabriel,
canviant el nom d'Eva
confirma'ns en la pau.

Trenca les cadenes dels esclaus,
dóna als cecs llum,
allunya els nostres mals
i concedeix-nos tot bé.

Mostra que ets la nostra mare,
transmet els nostres precs,
a qui, nascut per nosaltres,
va voler fer-se fill teu.

Virgo singularis,
Inter omnes mitis.
Nos culpīs solutos,
Mites fac et castos.

Vitam praesta puram,
Iter para tutum:
Ut videntes Jesum,
Semper collaetemur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirituī Sancto,
Tribus honor unus.
Amen.

18. ANTIPHONA AD MAGNIFICAT

Ave Maria gratia plena,
Dominus tecum.
Benedicta tu in muliebus.

19. MAGNIFICAT (Lluc 1, 46-55)

Magnificat anima mea Dominum.
Et exultavit spiritus meus in Deo, salutari meo.
Quia respexit humilitatem ancillae suae:
ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes
generationes.

Quia fecit mihi magna qui potens est:
et sanctum nomen ejus.
Et misericordia ejus a progenie in progenies
timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo:
dispersit superbos mente cordis sui.
Deposuit potentes de sede, et exaltavit humiles.
Esurientes implevit bonis: et divites dimisit inanes.

Suscepit Israel puerum suum,
recordatus misericordiae suae:
Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham,
et semini ejus in saecula.

Gloria Patri et Filio et Spirituī Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc et semper,
et in saecula saeculorum. Amen

Oh, Verge sense igual,
entre tots la més mansa!
Lliura'ns de les nostres culpes
i fes-nos dolços i castos.

Dóna'ns vida pura
i un camí segur
perquè contemplant a Jesús,
sempre junts gaudim.

Sigui al Déu Pare lloança,
a Crist excels, l'honor,
glòria a l'Esperit Sant
i als tres una igual veneració.
Amén.

18. ANTÍFONA AL MAGNIFICAT

Jo et saludo Maria, plena de gràcia,
el Senyor és amb tu.
Tu ets beneïda entre totes les dones.

19. MAGNIFICAT (Lluc 1, 46-55)

Proclama la meua ànima la grandesa del Senyor,
s'alegra el meu esperit en Déu, el meu salvador,
perquè ha mirat la humiliació de la seva esclava:
des d'ara em felicitaran totes les
generacions.

Perquè el Poderós ha fet obres grans per mi;
El seu nom és sant,
I la seva misericòrdia arriba als seus fidels
De generació en generació.

Ell fa proeses amb el seu braç:
Dispersa als soberbis de cor,
derriba del tro als poderosos I enalteix els humils,
Als famolencs els colma de béns I als rics els
despedeix buits.

Auxilia a Israel, el seu serf,
Recordant-se de la misericòrdia
com ja ho havia promès als nostres pares
En favor d'Abraham i la seva descendència per
sempre.

Glòria al Pare, i al Fill, i al'Esperit Sant,
com era en el principi, ara i sempre,
per els segles dels segles. Amen.

Cor de Cambra de Namur

El Cor de Cambra de Namur fou creat l'any 1987 per iniciativa de la comunitat francòfona de Bèlgica. Des de la seva fundació aquest cor va decidir abastar els repertoris més diversos de totes les èpoques musicals sota les direccions de diferents directors.

És però amb els programes de música antiga que han aconseguit els millors èxits. Fou amb aquesta música que varen fer els primers concerts, els primers enregistraments, els primers grans encontres. Amb obres de Charpentier, Händel, Bach, Mozart, Gossec i Giroust varen fer les primeres gires a Arles, París, Barcelona, entre altres, i a festivals com el de Valònia i Flandes. Amb els mateixos autors, a més de Glück, Lassus i Haydn, varen fer els primers enregistraments discogràfics.

Per la seva passió vers la música antiga, el Cor de Cambra de Namur no té fronteres. És ben sabut que tenen especial predilecció per als compositors de la seva regió o que hi ha residit com Lassus, Rogier, Hayne, Fiocco, Grétry o Grossec doncs no entenen la seva existència sense una seriosa preocupació per a descobrir el patrimoni musical que li permeti ampliar l'arbre genealògic musical. Treballen rigorosament sobre manuscrits i editen molt material inèdit.

En aquest sentit, tenen enregistrats obres com *La caravana d'El Caire*, de Grétry; missa, magnificat i motets de Lassus; missa i motets de Rogier; la

Missa concertada, de Fiocco i el *Rèquiem* per a *Maria de Mèdicis* de Hayne. Per concerts fora de Valònia, una gran part del repertori internacional abasta del segle XVI al XVIII que procuren sempre oferir en les millors condicions sota la batuta dels millors especialistes del moment (Renaixement i primer barroc amb Peter Phillips i Jean Tubéry; música francesa dels segles XVII i XVIII amb Philippe Pierlot, Jean Claude Malgoire i Marc Minkowski; repertori italià amb Antonio Florio; música barroca alemanya amb Frieder Bernius; repertori clàssic vienès amb Sigiswald Kuijken, entre altres.

Han col·laborat amb els grups més destacats en la interpretació de música antiga com La Petite Bande, Les Agrémens, Les Musiciens du Louvre, La Grand Ecurie et la Chambre du Roy, Ricercar Consort i La Fenice. Han fet enregistraments en directe de Harmoniemese de Haydn, *In festo sanctissimae Trinitatis* de Gabrieli i *Missa a la memòria d'un Príncep* de Charpentier.

Si la música antiga és el jardí secret del cor, la resta de la literatura coral no és una incògnita per ells doncs sovint abasten el repertori a capella del segle XIX i el repertori contemporani. També han participat en la creació i primer enregistrament mundial d'obres com *Organum VII* de Darasse, *Choral pour la Paix d'Uy* o *Dichterliebesreigen-träum* de Pousseur.

Ensemble La Fenice

El fènix –en italià La Fenice– és, en els orígens, un ocell fabulós de la mitologia que va ressuscitar de les seves cendres. Símbol de la radiació de la música italiana en l'Europa barroca fou també el nom d'una obra de Giovanni Martino Cesare, cornetista i compositor expatriat als Alps a començaments del segle XVII. Avui dia és el nom emprat per un grup de músics reunits pel cornetista Jean Tubéry animats pel desig de contagiar la seva passió per la fastuosa música veneciana de l'època interpretant-la en tota la seva extraordinària vitalitat.

El repertori de l'Ensemble abraça tanmateix més de dos segles de música a tota Europa. La corneta lliure fou introduïda per Josquin Després i els seus contemporanis, a inicis del segle XVI, fins a Bach qui la va utilitzar en moltes de les seves cantates. Retrobem la corneta al costat de les veus a la música sacra durant tot el període barroc com, per exemple a la capella reial de Versalles, on la trobem fins l'any 1733.

Gran defensor de la interpretació en instruments originals, principalment en l'acompanyament vocal, l'Ensemble s'adapta als diferents programes de concerts que accepten interpretar. Coneguts a tot Europa, els músics de La Fenice són reconeguts solistes internacionals que col·laboren també amb els millors grups de música antiga.

Han estat invitats als grans festivals francesos com Ambronay, La Chaise Dieu, Haut Jura, Llemotges, Lorda, Nantes, París (Festival de l'Ile de France), Festival d'Art Sacré, Cité de la Musique, Sablé, Saint Michel en Thiérache, Versailles i a molts prestigiosos festivals europeus com Basilea, Brema, Bruges, Glasgow, Innsbruck, Milà, Oslo, Palerm, Utrecht i Viena, entre altres.

Enregistren per als segells discogràfics Opus 111, Virgin Classics i Ricercar.

Jean Tubéry

Apassionat per la música italiana del segle XVII, Jean Tubéry després d'estudiar flauta als conservatoris de Tolosa i Amsterdam va decidir dedicar-se a la corneta, l'instrument que més l'apassionava. Fou alumne de Bruce Dickey a l'*Schola Cantorum* de Basilea on va obtenir el diploma de concertista. Ha actuat amb els grups com *Clemencic Consort* (René Clemencic), *Clément Janequin* (Dominique Visse), *Les Arts Florissants* (William Christie), *Collegium Vocale de Gant* (Philippe Herreweghe), *Concert Vocale* (René Jacobs), *Hesperion XX* (Jordi Savall), *Huelgas* (Paul van Nevel), *Cantus Cöln* (Konrad Junghänel), *Elyma* (Gabriel Garrido), *La Petite Bande* (Sigiswald Kuijken), *Il Giardino Armonico*, entre altres.

Fundador de l'*Ensemble La Fenice* va guanyar amb ell el Primer Premi del Concurs Internacional de Música Antiga de Bruges (1990) i de Malmoe (1992).

Ha enregistrat per als segells discogràfics Ricercar, Accent, Erato, Harmonia Mundi, Sony Classical i Virgin i per nombroses emissores de ràdio i televisió d'Europa i Japó.

La sèrie discogràfica *L'héritage de Monteverdi*, amb el segell Ricercar, ha estat qualificat per les revistes especialitzades com l'esdeveniment més important dins l'univers del segle XVII (Repertoire, abril 1998). És professor de corneta al Conservatori Nacional de la Regió de París.

Ha estat convidat a donar classes magistrals al Conservatori de Lyon, a Luxemburg, al Centre Vocal Europeu, al Mannes College de Nova York, a la Universitat d'estiu de Connecticut i a l'*Schola Cantorum* de Basilea. El seu interès pel repertori vocal l'ha portat també a la direcció coral que ha après amb Hans-Martin Linde i Pierre Cao.

Ho organitza

Juventuts
Musicals de
Torroella
de Montgrí

SECRETARIA:

Apartat de Correus núm. 70
E-17257 Torroella de Montgrí
Tel. 00 34 972 76 10 98
Tel. 00 34 972 76 06 05
Fax. 00 34 972 76 06 48
e-mail: info@joventutsmusicals.com
www.festivaldetorroella.org

Hi col·laboren

BRITISH
COUNCIL

CATALUNYA
MÚSICA

EL PAIS

Germans Radresa
SA

PARRÒQUIA DE SANT GENÍS

Ho patrocinen

gasNatural s.d.g.

Generalitat
de Catalunya

AJUNTAMENT DE
TORROELLA DE MONTGRÍ

Diputació
de Girona

MINISTERIO
DE EDUCACION,
CULTURA
Y DEPORTE

INSTITUTO NACIONAL
DE CARACTERES
ESTADÍSTICOS
Y DE LA MÚSICA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Amb la col·laboració i el patrocini de

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

